

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref.:
17/1763-66

Vår ref.: 18/827
Saksbehandler: Hilde Olsen // Politikk og
lederstøtte

Vår dato: 27.04.2018

Høring av ekspertutvalget som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene

Det vises til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 9. februar 2018 vedrørende høring av forslagene fra ekspertutvalget som har foreslått overføring av oppgaver til fylkeskommunene. Arbeids- og velferdsdirektoratet konsentrerer sine merknader til forslag som berører Arbeids- og velferdsetatens ansvar og oppgaver. Ekspertutvalgets forslag kan deles inn i forslag som direkte berører Arbeids- og velferdsetaten og forslag av mer indirekte betydning.

Av direkte betydning er:

- Forslaget om å overføre oppgaver og virkemidler knyttet til karriereveiledning «som i dag ligger i Kompetanse Norge og NAV».
- Forslaget om å utrede overføring av ansvar for tilskottsordninger innenfor AMO og BIO og utdanningsstøtte til personer med nedsatt arbeidsevne som i dag ligger i NAV (Arbeids- og velferdsetaten).

Av indirekte betydning er:

- Forslaget om å legge ned Kompetanse Norge (direktorat), overføre finansierungsordninger og ansvar til fylkeskommunene, samt beholde noen nasjonale oppgaver i Kunnskaps- og integreringsdepartementet.
- Forslaget om å legge ned IMDI, overføre nasjonale oppgaver (integreringstilskottet) til departementet, mens øvrige oppgaver går til fylkeskommunene. Forslagene vil ikke berøre kommunenes ansvar for integreringspolitikken, blant annet Introduksjonsprogrammet.
- Forslaget om å overføre Statped's PP oppgaver til fylkeskommunen i form av ansvaret for veiledning og støttetjenester knyttet til målgruppen barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov. Oppgavene knyttet til læremidler og forskning overføres Utdanningsdirektoratet. Den eneste gjenværende spesialskolen overføres Oslo kommune, dog som et landsomfattende tilbud.

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET // KUNNSKAPSAVDELINGEN

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 Oslo

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

Karriereveiledning

Ekspertutvalget foreslår at regionale oppgaver i karriereveiledningen overføres fra Kompetanse Norge i form av kap. 258, post 60, Tilskudd til karriereveiledning og «NAVs ressurser på området». Det er uklart hva det siktes til med «NAVs ressurser på området». Det er ingen egen tilskuddspost til karriereveiledning. Det er heller ingen landsdekkende samarbeidsrelasjon mellom de fylkesvise karrieresentrene og etaten. Det ble i sin tid åpnet for en fylkesvis tilnærming basert på samarbeidsavtalene mellom etaten og fylkeskommunene. I dag er det etablert ulike former for samarbeid. I noen fylker er etaten inne i karrieresentrene med stillings- og driftsressurser, mens det i andre fylker kan dreie seg om et mer beskjedent tilskott til driften. Alle utgifter er driftsutgifter innenfor fylkenes rammer. Det er i dag bare Oslo som ikke har et karriereveiledningssenter.

Sett fra etatens side er forslaget fra ekspertutvalget langt på vei den løsningen som allerede er etablert. Det legges til grunn at overføringen til fylkeskommunen ikke skal medføre endringer i etatens tilgang til tjenesten. Det understrekes at NAVs ressurser i karrieresentrene er svært begrensede. Ressursinnsatsen varierer fra fylke til fylke. De eksakte beløpene må kartlegges.

Arbeidsmarkedstiltak

Ekspertgruppen foreslår at det utredes om tilskudd innenfor arbeidsmarkedsopplæringen (AMO), bedriftsintern opplæring (BIO) og støtte innenfor det ordinære utdanningssystemet for personer med nedsatt arbeidsevne bør overføres til fylkeskommunen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet vil påpeke at innstillingens framstilling av og argumentasjon rundt spørsmålet om å overføre tiltaksmidler er misvisende. I innstillingen er det framstilt som om NAV på fylkesnivå forvalter følgende tilskuddsordninger innenfor opplæring og kompetanse:

AMO; 826,8 millioner kroner i 2018

BIO; 118,5 millioner kroner i 2018

Støtte til ordinær utdanning; 153,2 millioner kroner i 2018

Framstillingen gir inntrykk av at dette dreier seg om tre (ulike) tilskuddsordninger som fylkeskommunen kan overta. Det er feil. Spesielt misvisende blir det ved at en bestemt sum angis som bevilgning for 2018.

Alle tiltakene det her dreier seg om er finansiert på (en) post 76, arbeidsmarkedstiltak. Ingen av de nevnte tiltakene har egne bevilgninger, men er en integrert del av den samlede bevilgningen til arbeidsmarkedstiltak. For 2018 er det på posten bevilget om lag 7,5 milliarder kroner. Forbruket av midler til de ulike tiltakene varierer. For BIOs vedkommende er det for 2018 grunn til å vente en betydelig nedgang av forbruket på grunn av et bedre arbeidsmarked.

Innstillingen har ingen diskusjon av midlenes forankring i arbeidsmarkedspolitikken og det samlede tiltaksapparatet. Innstillingen er utelukkende opptatt av å slå fast at

kompetansepolitikken (herunder opplæringstiltakene) er fragmentarisk organisert. Gitt bedre koordinering og planer i fylkeskommunen, er postulatet bedre måloppnåelse. Utvalget har utelukkende valgt en kompetansepolitisk begrunnelse og ikke drøftet dette opp mot arbeidsmarkedspolitiske mål og det konkrete tilbud disse midlene skal gi NAVs brukere.

Arbeids- og velferdsdirektoratet viser videre til at det pågår flere utredninger innenfor utdanningspolitikken. Dette gjelder Lied-utvalget som vurderer videregående opplæring, herunder yrkesopplæringen, Raaum-utvalgets utredning om utdanningsfinansiering og livsoppholdsytelser og Markussen-utvalget som utreder etter- og videreutdanning knyttet til tilbud og etterspørsel for fremtidens arbeidsliv. I tillegg gjør Sysselsettingsutvalget en grunnleggende gjennomgang av strategier og virkemidler knyttet til arbeidsmarkedet. I dette utvalgets arbeid vil innretningen av det samlede tiltaksapparatet være et sentralt element, og i mandatet er det også vist til pågående utredningsarbeider på kompetanseområdet.

Disse utredningene kan legge grunnlaget for betydelige endringer i utdanning og utdanningsfinansiering med stor betydning for opplæringstiltakene og for etatens ansvar og rolle opp mot utdanningsinstitusjonene. Det er videregående utdanning og særlig yrkesopplæringen som utgjør hovedutfordringen, oppgaver som allerede er forankret i fylkeskommunen. Dette er fra vår side viktigere for økt overgang til arbeid enn koordinering av kompetansepolitikk i fylkeskommunen. Om en nå skal gå i gang med en utredning som foreslått av ekspertutvalget, risikerer en også at en slik utredning raskt kan bli utdatert. De pågående utredningene på utdanningsområdet, samt Sysselsettingsutvalget, bør derfor ferdigstilles før det tas stilling til om det skal være en særskilt utredning slik ekspertutvalget foreslår.

Effekter for Arbeids- og velferdsetaten av andre forslag

Direktoratet vil bli noe berørt av at Kompetanse Norge, IMDI og Statped eventuelt legges ned. De nasjonale oppgavene som Kompetanse Norge og IMDI i dag har, blir i så fall overført departementene. Gitt at karriereveiledningen finner sin ansvarsfesting og finansiering, så er det allerede slik at fylkesvise avtaler avgjør tilgang og samarbeid, og forankringen av de nasjonale oppgavene spiller dermed mindre rolle. Noen brukere i opplæring og utdanning kan ha et samtidig behov for tjenester fra Statped og NAV. Statpeds oppgaver knyttet til veiledning og støtte overfor kommunene vurderes overført fylkeskommunen. Det å forholde seg til flere fylkeskommuner istedenfor ett Statped kan i noen grad være en ulempe for håndteringen av nasjonale oppgaver.

Med hilsen

Sigrun Vågeng
Arbeids- og velferdsdirektør

Yngvar Åsholt
Kunnskapsdirektør

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur

Kopi til

Arbeids- og sosialdepartementet

